

Na Lotu *kei* na **Vuli**

YAKAVI NI SIGA TABU

Vulica Na Vuli Ni Macawa Oqo: *Luke 10:30–37, Maciu 5:14–16, Luke 4:18–23, Jeremaia 29:13, Maciu 7:7, 1 Cesolonaika 2:6–8.*

Wiligusu: “Keitou sega talega ni qara mera dokai keitou ko ira na tamata, se koi kemudou se ko ira na tamata tani, ia sa rawarawa me keitou vakaocataki, ni keitou sa i apositolo nei Karisito. Ia keitou a yal-ovinaka ena kemudou maliwa me vaka na daumeimei ni sa susugu ira na luvana; Ia, sa vaka-kina ni keitou sa yalololoma sara veikemudou, keitou sa vinakata me solia veikemudou nai tukutuku vinaka ni Kalou, ia ka sega ni koya walega, a neitou bula talega, ni keitou sa lomani kemudou vakalevu” (1 Cesolonaika 2:6–8).

Ni ra sa sokalou ko ira na tamata yalodina ki Vua na Kalou—ena veivale tabu, vale kei na veivale ni lotu—nai Vola Tabu e vakatakilai ira na tamata, era gadreva mera kilai Koya na Kalou kei na lomana ena nodra bula, mai na nodra vulica na Vosa ni Kalou kei na nodra sokalou. Nai Vola Tabu e tukuna vaka-wasoma talega ni soqosoqo lotu sai koya na vanua me dauvakayacori kina na veiwasei e yaga ka bibi, ka ni rawa kina vei ira na tamata mera tubu ena nodra kila na Kalou kei na lomana ena vuku ni nodra bula.

Ena so na gauna eda daurere meda taroga e dua na taro. Ia enai Vola Tabu eda dau kunea kina vakawasoma ni dauvakayagataki na taro me matata kina vei ira na tamata na Nona kilai na Kalou. Ena vakasama vata ga vaka-koya, sa dauvakayagataki kina nai talanoa enai Vola Tabu me vakavurea vei ira na tamata mera vakasamataka lesu na nodra itavi. Ko Jisu e vakayagataka vakalevu nai valavala ni vuli vaka-oqo vei iratou na Nona tisaipeli kei ira na Nona gonevuli.

Kevaka e gadrevi me vanua ni vuli na isoqosoqo lotu, ena dodonu me tiko e dua na gauna ni veiwasei. Mevaka na kena sa dautukuni vakawasoma, “E sega ni dua na taro e ca,” ia meda vakarautaka ena isoqosoqo lotu ena draki ni bula mera na tubu kina ena loloma, kei na veikilai kei na Kalou kei na Nonai naki, ena nodra bula na tamata

**Vulica na lesoni ni macawa qo mo vakarau ki na Siga Tabu ni Noveba 28*

Na Vuli Dina Vakalotu

Oqo e dua nai talanoa ni dua na rapai se qasenivuli ena nona vakaraica toka e dua na cauravou e dabe tiko ena nona kalasi qai viavia moce koto, qai tarogi ira na nona gonevuli se gauna cava e oti kina e dua na bogi ka tekivu kina e dua na siga. A sauma sara e dua na gonevuli ka kaya, “Qasenivuli, ena gauna ko sa rawa kina ni tukuna na duidui ni dua na vu ni lolo kei na dua na vu ni olive” Sega!! Sauma tale e dua, “Qasenivuli, ena gauna ko sa rawa ni tukuna kina na duidui ni dua na sipi kei na dua na me” Oti sa qai sauma ko qasenivulu, “ni dua e via kila ni sa oti na bogi ka sa tekivu na siga ena nomu raica na matana e dua ko se bera vakadua ni raica ka qai kilai koya na vulagi oya ni o koya e dua na tacimu se ganemu. Ena gauna koya, se mani vakacava tu na rarama ni matanisiga, ia e se bogi tikoga.”

Wilika na Luke 10:30–37. Na cava e via kaya tiko ko Jisu ena italanoa oqo? Ka cava e kaya tiko ki veikeda ni dodonu me tiki ni Vuli Vakalou dina?

Eda kalougata vakalevu na Lotu ni Kavitu ni Lesu Vakaruva mai ena vuku ni vakavuabaletaki tu ena rarama kei na dina mevaka na tuvaki ni tamata sa mate, na Siga Tabu, 1844 kei na veilewai, na veivaluvaluti levu, kei na vuqa tale, ka vuqa na Lotu Vakarisito e se sega tikoga ni kila. Se mani vakacava na bibi ni veidina oqo, na vinaka cava ena cakava ki veikeda kevaka eda sega ni lomani ira na tamata, kevaka eda vakaraitaka na noda duidui vei ira na tani, kei na noda vakatara na duidui ni vakarau ni bula kei na veimaliwai ka vakavuna meda raici ira sobu kina na tani?

Na vuli Vakalotu dina, ena vukei keda meda lako tani mai na veimalumalumu kei na veika ca vakaoqo, ka raici ira na tamata ena mataqali rai e raici ira kina na tamata ko Jisu, ni ko ira oqo, vata kei na nonai valavala ca, a mai mate kina ko Koya ena kauveilatai, ka mai sauma kina enai sau levu. Kevaka eda laveta cake na kauveilatai, eda na qai raica kina na bibi ni kedra isau na tamata kecega, sa na qai rawa nida cakava vei ira na tamata na ka e dodonu mera taukena. Na Vuli Vakalotu ena dodonu me vakatavuvulitaka na ka oqo, de qai sega ni vakaibalebale na yaca “Lotu Vakarisito.”

Na duidui cava e vakatavuvulitaka tiko na nomu itovo vakavanua kei nai tikotiko, e biu vakamatau se matanavotu, ka dodonu veikeda na Lotu Vakarisito meda qaqa kina?

Kacivi me Bulataka na Rarama

Ena veivanua kecega eda vuki kina, sa vaka me sa veisautaki koya tikoga vakataki koya na vuravura, ena nona sa vukici na rarama me butobuto. Ia eda sotava vakavoleka sara na butobuto ena noda matavuvale ni da vakananuma na veika eda lako curuma ena vuravura dredre ka veibolei oqo. Oikeda talega, eda sa vakila na rerevaki ni veika e kauta mai ki veikeda na bula oqo, ena noda valuta tiko na tauvimate, ena nodra takali na wekada, ni da raica na veika e lako curuma tiko na matavuvale ni sa yaco na veibiu kei na veisere, ena noda tovolea me vakamatatataki e vuqa sara na veika ca e yaco tiko ena noda itkotiko.

Ia ena loma ni bula leqa kei na butobuto vakayalo ni veika vakaoqo, e loma se taudaku, eda rogoca tikoga kina na vosa nei Jisu ni kaya tiko ki veikeda yadudua:

**“Ko iko na rarama kei vuravura. A koro sa tara toka ena uluni-
vanua sa sega ni tabonaki rawa. Sa sega talega ni tutuvaki na cina
ka biu ena ruku ni vakarau ni sila; ena kenai tutu ga; sa qai cinavi
ira kecega era sa tiko e vale. Me caudre vaka-kina na nomudou
rarama e matadra na tamata, mera raica na nomudou ivalavala
vinaka, ka vakarokorokotaka na Tamamudou sa tiko mai loma-
lagi” (Maciu 5:14–16). Na cava e vakatavulici keda kina na tikina
oqo me baleta na ivakarau ni noda bula ena veika era raica na tani
me baleta na Kalou?**

Ena nodra dabe tiko na lewe vuqa ena yasa ni wasawasa ko Kaleli ena todra ni siga, era na kila vakacava ko ira na lewe vuqa oqo na veivosa kece nei Jisu? Ko ira era rogoca na Nona vosa era kila tiko na veika me baleta na rarama kei na butobuto. Io, e levu vei ira era rerevaka tiko na butobuto. Vakauasivi ni ra bula tiko ena veiliutaki nei Roma. Na gauna sa vakamataivalutaki tu kina na bula vakaitikotiko, dina ga ni sega na talevoni, mona livalina (computers) kei na sala ni veitaratara ka vakatokai na World Wide Web. E vuqa na gaunisala e yaga veikeda yadudua, kei na so tale na gauna e dauveivakarerei.

Era tu ena veiyasana kecega na soti ni Roma, me vakananumi ira tiko na lewe vuqa ni o koya ena gadreva mera vakavuna na leqa, era na vakararawataki se mate luvaiwale ena nodra kauveilatai na sotia ni Roma.

Ia oqo e kacivi ira tiko ko Jisu mera bula mevaka na rarama. Mera yaloloma. Yalo savasava. Mera dautataro. Na vuli vakalotu sa dodonu me ra na vakatavulici na gone mera rarama kei vuravura, ka cakava na digidigi ena rawa ni vakacilava na ka dina kei na vinaka ni Kalou vei ira na tani.

Cava eso na sala ena rawa ni dusia na ka dina kei na vinaka ni Kalou vei ira na tani?

Bula Mevaka-taki Iratou na Tisaipeli

Kevaka me taura vakabibi na lotu na usotu ni Vuli Vakalotu, ena dodonu me tekivu vei Jisu. Ko Jisu e kacivi iratou na tisaipeli. E vakatavulici iratou meratou cakava na cakacaka ni kaulotu ena veigauna eratou dausalavata voli kina. E dausolia vei iratou ko Jisu na gauna meratou qaravi ira na tamata eso eratou daukauwaitaka ka lomana. Sa qai daubolei ira tiko ko Jisu ena veigauna se na vakavei tu nai tuvaki ni vuravura oqo kevaka era sa veilomani vakaveitacini na tamata.

Wilika na Luke 4:18–23. Na cava nai tukutuku nei Jisu veikeda na Nonai tokani?

Ena loma ni tolu na yabaki eratou raici Jisu voli kina na Nona tisaipeli, ni o Koya na nodratou qasenivuli, ka mai bulataka na yavu cecere ni matanitu—na yavu a kacivaka enai matai ni Nona ivunau ena vale ni soro mai Nasareci. Na veivosoti, loloma, kei na loloma rau salavata tiko kei na galili, nai tavi kei na dredre. Ke dua na lesoni me vulici, oya na cakacaka ni veivakatisaipelitaki e sega ni ka me tauri vakamamada. Ni ko iko na tisaipeli ena nomu bula taucoko—ka sega ni dua walega na siga.

“Na Nonai vakaro nai Vakabula vei iratou na tisaipeli . . . e okati kina na tamata vakabauta kecega me yacova nai vakataotioti ni gauna. . . . Ko ira kecega era sa ceguvi vakalomalagi, era sa nuitaki tu ena vuku ni kosipeli. Ko ira kece sa ciqoma na bula mai vei Karisito, era sa lumuti mera cakava na cakacaka ni bula tawa mudu vei ira na tamata. Sai koya oqo na cakacaka e a tauyavutaki kina na isoqosoqo lotu, kei ira kece era sa ciqoma na veiyalayalati tabu oqo era sa yalataka mera na cakacaka vata tiko kei Karisito.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 822.

Mevaka nida sa tisaipeli nei Jisu, sa dodonu veikeda ena gauna oqo meda vaka-deitaka ni ko Jisu na uto ni noda bula ni veitauraki kei na sokalou. Sa rui ka vinaka meda na daunanuma tiko ni ko Jisu e tekivutaka na veivakatisaipelitaki. E dina ga ni ko ira na rapai (qasenivuli se vakavuvuli) ena Nona gauna era rawai ira na tamata mera muri ira, ia ko Jisu e kacivi ira na tagane kei ira na yalewa mera muri Koya. Era se sega tikoga ni vakasamataka rawa na rapai ni veikacivi e cakava ko Jisu e tatara vakatitobu ka via vakaraitaka tiko vei ira ni tiko vata kei Jisu e rui ka bibi sara mai na nodra ivunau kecega.

Mevaka nida sa tisaipeli nei Jisu, eda sega ni dokai ira walega na tamata ia eda na cakacaka me solia na vakacegu ena vanua era na rawa ni tubu ka vakatoroicake-taki kina na tamata kecega. Ena vuku ni ka oya, na vuli vakalotu ena dodonu me okati kina na vakanananu ni veiqaravi, kenai naki, sega walega ni vulici ni kena rawati ni veika ni bula ia meda cakava ena noda duisala na cava e kacivi keda kina ko Jisu meda cakava; meda muria na mawe ni yavana ena Nona qaravi ira era gadreva tu na veivuke, ka wasea vei ira nai tukutuku vinaka.

Vakasaqara na Dina

Ko Albert Einstein, e dautukuni ni o koya na tama ni vuku ena gauna oqo, e a vola: “Na ka bibi oya mo kakua ni cegu ena vakatataro. Na gagadre me kila na ka, e tiko na vuna. Ena sega ni vukei iko kina e dua, ia ko na kidroa ena gauna e vakananuma kina na veika vuni ni tawa mudu, ni bula, na lagilagi ni kena tarai cake vakamatau na ka dina. Ena rauta vakavinaka kevaka e dua me tovolea me kila vakalalai na veika vuni oqo ena veisiga. Kakua ni vakayalia na vakanananu savasava oqo.”

Eda sa bula tiko ena vuravura tawa kilai, se vakacava? Na veivakadidike vakavuli ena gauna oqo sa vakatakila tikoga ki veikeda na dredre vakaitamera sa basika tiko ena kenai vakatagedegede e cake sara ena veitagede ni bula. Ke sa vaka koya na veika eda raica, sa na qai vakaevi na veika vakayalo?

Na cava era vakatavulica veikeda na veitikina oqo me baleta na kena vakasaqarai na dina, me kenai wali? Jeremaia 29:13; Maciu 7:7; Cakacaka 17:26, 27; Same 25:5; Joni 16:13; Joni 17:17.

Nai Vola Tabu e vakasinaiti tu ena kedrai talanoa na tamata era dausasaga me kila na ka me vakataki keda—tagane kei na yalewa dauvakatataro, taqaya, nuinui, kei na reki, ko ira na tamata era vakasaqara vakataki ira na dina, vakasaqara na sau ni taro dredre duadua.

“Sa cakava na ka kece me rairai vinaka; ena kena gauna, ia sa vakatikora ki lomadra na gauna sa sega ni mudu sa sega kina na tamata sa kunea rawa na cakacaka sa cakava na Kalou main a kenai vakatekivu me yacova na kenai otioti” (Dauvunau 3:11). Na cava e vakaibalebaletaka eke ko Solomoni? Eso e vakade-wataka na vosa vaka-Iperiu ‘olam’ me “tawa mudu” eso tale ena “vakanananu ni veika sa oti kei na veika ki liu.” Mevaka na ka e kaya na tikina oqo, na Kalou sa biuta ki na loma kei na yalo ni tamata na vakanananu ni ka sa oti kei na ka se tu mai liu, kei na tawa mudu vakataki koya. Sa rawa kina veikeda na tamata meda na vakasamataka na ka e vakatokai na “taro levu” me baleta na noda bula tiko.

Sai koya oqo na vanua e dabe tiko kina na Vosa ni Kalou. Ko cei koi keda? Na cava na vuna eda tiko kina eke? Na cava na vuna e tiko kina na rarawa kei na ca? Sai koya oqo na veitaro era vakataroga tiko ko ira era vakasaqara tu na dina me tekivu sara mai nai vakatekivu. Sa dua na ka kalougata ka dua nai tavi levu ena kena rawa ni dusimaki vei ira era vakasaqara nai sau ni vakatataro. Na cava na kena yaga na Vuli Vakalotu kevaka era sega ni tukuni vei ira na tamata na veisau ni taro oqo, mevaka e kune ena Vosa ni Kalou?

Na cava na vuna e dodonu me sauma kina na iVola Tabu na veitaro eso me baleta na bula?

Veiwasetaki ni Noda Bula

Wilika na 1 Cesolonaika 2:6–8. Na cava e kaya tiko ko Paula eke ni dodonu meda vakaraitaki kina ena noda koronivuli kei na isoqosoqo lotu?

Nida sotava tiko na kakavorovoro ni bula vakaitikotiko, eda sa bula tiko ena dua na gauna ena sega soti ni vakaibalebale kina na kilaka vakaivolatabu ni lotu. Mevaka e vakananumi keda tiko kina na Maciu 18:20: “Ia ena tikina sa soqoni vata kina e lewe rua se lewe tolu ena yacaqu, au na tiko kina ena kedra maliwa.” Na rai ni Veiyalayalati Vou me baleta na lotu kei na bula vakaitikotiko e vakavotukanataki tiko vakatabakidua ena nodra duimatavuvale na tamata vakabauta. Sai koya oqo na vanua era sota kina vakumukumu lalai na lewe ni vanua mera masumasu, lagalaga sere, marautaki kina na kana vata ni lako sivia, vulica ka veiwasetaki kina na Vosa ni Kalou.

Nai kumukumu dausokalou vata oqo sa laki yaco me koronivuli ni lotu, ka ni sai koya oqo na vanua era vakagolei kina ki na Vosa ni Kalou kei na bula vou e kune duaduaga vei Jisu ko ira lewena vovou. Mevaka na volavola nei Paula Roma 12:2, “Ia dou kakua ni vakatauvatani kemudou kei ira era sa vakavuravura, ia dou vakamataliataki ga ni sa vakavoui na yalomudou,” sa dodonu me taura sara vakabibi na isoqosoqo lotu na cakacaka ni veivakatavulici oqo.

Ko ira na tamata vakabauta taumada era sa qai kunea ni vanua vinaka me bula-taki kina na kosipeli oya ena bula vakaitikotiko. E tiko na vuna eda lagasere kina vakadomolevu nida bula vakaitikotiko, masu vakagumatua, veikauwaitaki vakalevu ka dauyalololoma. Ena gauna eda rogoca kina mai vei ira na tani na Nona vinaka na Kalou, eda sa na vakila talega na Nona vinaka veikedu; ena gauna eda rogoca kina ni dua e sotava tiko na rarawa, eda na vakila na veivakabulai ni Kalou ena noda dui bula, ka vakila na vakavoui ni gagadre meda iyaragi ni Nona loloma kei na veivakabulai.

Na noda tikina ni kua, e vakabitaka tiko kina ko Paula ni kosipeli ni Kalou e ka taucoko: na kaukauwa ni kauveilatai, na Nona tucake tale na Turaga, na vosa ni yalayala ni Nona lesu tale mai. E sega tale ni dua nai tukutuku e vinaka cake e vuravura taucoko e vakayagataka kina vakalevu na nona bula kei na igu ko Paula mevaka na kena veiwaseitaki na italanoa kei Jisu.

Ko Paula e vakatututaka tiko eke ni tukutuku ni kosipeli ena rawa ni kilai vakavinaka enai vakarau ni bula eda na bula tiko. Meda na kakua ni guilecava ni ko ira na tamata era wanonovi keda sara tiko vakavinaka mera raica ni da bulataka tiko na itukutuku ni loloma e kune tiko enai Vola Tabu.

Vakasamataka sara vakabibi na nomu bula, qai tarogi iko: Na mataqali vakadinadina cava era raica tiko vei au ko ira era tiko vakavolivoliti au?

Kuri ni Vakasama: “Ko Karisito e vakalolovirataka na nodra inuinui na tamata rogo e vuravura. Enai vunau ena ulunivanua e gadreva kina o Koya me bokoca tani na cakacaka e sa moici cala tu ena vulici ni ka lasu, ka solia vei ira era dauvakarogoci Koya na vakanananu dodonu me baleta na Nona matanitu kei na Nonai tovo. Ia e sega ni vatonaki ira vakadodonu ena vuku ni nodra ivalavala ca na tamata. E raica na rarawa nei vuravura ena vuku ni valavala ca, ia e sega ni vakaraitaka vei ira e dua nai vakamacala matata ni nodra sarukaica. E vakatavulici ira ena dua na ka e vinaka sara mai na ka era sa kila oti. Ena kena sega ni valuti na vakanananu ni matanitu ni Kalou, sa qai tukuna vei ira na gaunisala ena rawati kina, qai biuta vei ira mera vakasaqara na kenai tinitini ena kenai tuvaki. Na veidina e vakatavulica e yaga veikedra vaka talega kina vei ira na lewe vuqa era muri Koya tiko. Eda tautauvata ga ena nodra gadreva mera vulica na yavu ni matanitu ni Kalou.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 299.

Taro ni Veiwasei:

1. Ko Robert Louis Stevenson e sucu mai Edinburgh, Scotland, ena 1850. E rai lesuva tiko ko Stevenson ena nona vakarautaki koya tiko na nona dauveiqaravi me sa laki moce, a rai yani ena katubaleka ka raica e dua na ka lagilagi. O koya na dauvakawaqa cina, ena nona lako mai na dua na cina kasi kina dua tale. Ena levu ni nona marau a kaciva sara na dauveiqaravi ka kaya, “Raica mada na tamata oya, e tukia tiko e dua na qara ena butobuto!” Nai tavi cava e solia vei iko na Kalou ena nodra vakararamataki ka lomani na lewe ni tikotiko? Kevaka ko se sega tiko ni vakadetaka, sureti ira tale eso na lewe ni lotu mera dabe vata kei iko ka veiwaseitaka na veika ko ni rawa ni vakacavara vata.
2. Kevaka e rau veitokani vata na lotu kei na Kalou ena kena tarai na vuravura, ena dodonu meda taura matua na vosa kei na cakacaka ni veiqaravi nei Jisu. Na ka dina me baleta na liatamata mai—na Kalou e lako mai ki veikedra, me bula ena noda vuravura, me mai ogaoga, ka mai dredre ka tagi vata kei keda—sa vakananumi keda nida a kacivi meda kauwaitaki ira era tiko vakavolivoliti keda. O na cakava rawa vakacava na ka oqo? O na vakayagataki ira vakacava nai tabagone ena nomui soqosoqo lotu mera vukea na cakacaka oqo?
3. Vakananuma na nodai tavi na Lotu ni Kavitu ena nodra vakatavulici na tani me baleta na talei ni dina e soli tu veikedra. Ena yaco rawa vakacava ki nai soqosoqo lotu me tutaka na kena vakatavulici na dina vei ira na tani? Ena gauna vata ga, ena yaco rawa vakacava me vanua vinaka ni kena maroroi na veivosakitaki ni dina nai soqosoqo lotu vei ira era taroga tiko na taro dredre me baleti ira? Ko na vakarautaka vakacava e dua na gauna vinaka mena veivosakitaki kina na veitaro dredre?
4. Veivosakitaka na duidui ni tovo ni bula ena vanua ko tiko kina. Na cava eso na gaunisala ena rawa ni vakatavulica na lotu me ra vorata na duidui oya ka muria nai vakavuvuli vakaivolatabu?

